

ทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9

ใจรัก พจน์ศิลป์ชัย *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามเพศ และอายุ

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 9 แห่ง จำนวนครูผู้สอน 140 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของลิเคิร์ท (Likert)

ผลการศึกษาทัศนคติของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ครูมีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดี และสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ส่วนสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสื่อสาร และสมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและด้านการมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนครูที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ทัศนคติ ครู สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา

* นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การบริหารการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้น ปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้นำหลัก มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเป็นความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกัน จนสามารถทำให้นักเรียนได้รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ชลดา แลเพชรศรีทองดี, 2556, หน้า 3).

สมรรถนะมีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา และกำหนดทิศทางความสำเร็จของโรงเรียนให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดได้หรือไม่ ต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ รวมทั้งคุณลักษณะที่เหมาะสมในการนำพาองค์กร พัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสม และทันต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกได้ (กมลพัชร หินแก้ว, 2555)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะ และศักยภาพที่ต้องการจากการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยทำการศึกษาทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสื่อสาร และด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดียิ่งขึ้นตามความต้องการของบุคลากรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามเพศและอายุ

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามเพศและอายุ และตัวแปรตาม คือ ทักษะคิดของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสื่อสาร และด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร การมีวิสัยทัศน์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)

สมมุติฐานของการวิจัย

ครูที่มีเพศและอายุต่างกัน มีทักษะคิดต่อสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงทักษะคิดของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยให้ผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สามารถนำไปพัฒนางานในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามสมรรถนะของผู้บริหาร และใช้เป็นแนวทางในการสัมมนาเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้นในการนำความรู้ความสามารถตามสมรรถนะไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศและอายุ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะคิดของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดี สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการมีวิสัยทัศน์ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา และร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ตามกรอบที่กำหนดไว้ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาสาระความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำมาคำนวณค่า IOC (index of item objective congruence) และปรับปรุงเนื้อหาให้ได้คุณภาพ เมื่อได้แบบสอบถามที่ได้คุณภาพแล้ว นำไปทดลองใช้กับครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 116-119) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวม 0.959 และนำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบแล้วมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มจากการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงถึงครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แล้วนำแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาคำนวณหาค่าทางสถิติ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 116-119)
2. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป โดยหาร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย ($\text{mean}-\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.1 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่มีเพศต่างกัน ใช้สถิติ t -test (independent sampling)

3.2 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเกี่ยวกับทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่มีอายุต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)

3.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในกรณีที่ผลการทดสอบความแปรปรวน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้วิธี LSD

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 103 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุเฉลี่ย 41 ปีขึ้นไป

2. ผลการศึกษาทัศนคติของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ครูในสหวิทยาเขตทวารวดี มีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีทัศนคติต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม ส่วนระดับปานกลาง คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสื่อสาร และด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและด้านการมีวิสัยทัศน์ มีดังนี้

2.1 สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดีด้านครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีทัศนคติต่อสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสามารถให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อผู้ได้บังคับบัญชาต้องการ รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารสถานศึกษา ร่วมกับบุคลากรทุกฝ่าย ผู้บริหารมีการประเมินผลงานที่ปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารมีความอ่อนน้อม อ่อนโยน สุภาพ มีมารยาท และรักษาภาพลักษณ์ที่ดีต่อผู้มารับบริการตามลำดับ และมีระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษาด้านการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีทัศนคติต่อสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีหลักปฏิบัติในการพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ด้านวิชาชีพ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความเพียรสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุความสำเร็จด้วยดี

ผู้บริหารมีอักษาศัยไมตรีอ่อนโยน มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อม ถ่อมตน และผู้บริหารสามารถชี้แจงและสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ที่อย่างชัดเจนแก่ผู้ร่วมงาน ตามลำดับ และมีระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีแรงยึดเหนี่ยวสูงในด้านสร้างพลังความสามัคคี

2.3 สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีทัศนคติต่อสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการสื่อสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการระดมพลังสมอง เพื่อรวบรวมความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถนำศาสตร์ทางการบริหาร มาใช้ในการบริหารจัดการด้านปัญหาต่างๆในสถานศึกษาได้ สถานศึกษาและผู้บริหารสามารถระบุจุดแข็ง จุดอ่อน ของสถานศึกษาได้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและความสามัคคีของครู

2.4 สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและด้านการมีวิสัยทัศน์ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีทัศนคติต่อสมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและด้านการมีวิสัยทัศน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ทุกคนปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้า ทั้งของตนเอง ผู้ร่วมงาน และหน่วยงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีนำเสนอการปรับปรุงระเบียบวิธีการให้สามารถปฏิบัติงานได้คล่องตัวและรวดเร็ว ผู้บริหารแนะนำส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และผู้บริหารแนะนำส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ สอนงานให้กับผู้ได้บังคับบัญชา ตามลำดับ และระดับปานกลาง 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจน เป็นไปอย่างมีขั้นตอน

3. ผลการทดสอบความแปรปรวนทัศนคติของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามเพศ และอายุ อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและด้านสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ครูในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาทัศนคติของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ครูในสหวิทยาเขตทวารวดี มีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะในปัจจุบันสำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน เพื่อใช้เป็นหลักในการบริหารสถานศึกษาต่อไป และในการให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะของผู้บริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องได้รับการประเมินวิทยฐานะ เพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการใช้สมรรถนะในการบริหารและจัดการสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ เตชรัตนวรกุล (2551) ที่ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพผู้นำกับประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ศักยภาพผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารตามสภาพปัจจุบันของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑามาศ คล้ายสุบรรณ (2551) ที่ศึกษาเรื่อง ศักยภาพผู้นำและประสิทธิผลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ศักยภาพผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริหารที่ดี ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสื่อสาร และด้านการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร การมีวิสัยทัศน์ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เนื่องจาก บุคคลแต่ละบุคคลล้วนแต่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็มักจะมีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันอยู่ในส่วนน้อย เพราะส่วนมากแล้วเพศที่แตกต่างกันออกไป มักจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่วนทัศนคติของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นในระดับสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในความเป็นจริงของชีวิตมนุษย์โลกเพศหญิงจะเป็นเพศที่ถูกมองเกี่ยวกับเรื่องการวางตัว และการแสดงออกต่าง ๆ ที่สุภาพเรียบร้อย ซึ่งตรงกันข้าม เพศชายมักจะแสดงพฤติกรรมที่ตรงไปตรงมา อาจส่งผลให้ถูกมองจากบุคคลรอบข้างในเรื่องการทำงานเอกสาร อีกทั้งอาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย และครูที่มีอายุราชการมาก ประสบการณ์การทำงานมาก มีทัศนคติต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อาจเป็นผลมาจากการบริหารงานของผู้บริหาร ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของครูได้ครอบคลุมทุกคน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับการวิจัยของ ถาวร ศรีเกตุ (2551) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้ผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ สมสุข หินพิมาน (2551) กล่าวว่า Sex ให้หมายถึงเพศที่กำหนดขึ้นโดยธรรมชาติและเป็นข้อกำหนดทางสภาวะชีววิทยาซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่ได้เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ให้เพศหญิงและเพศชายมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ดังนั้นความเป็นเพศจึงเป็นตัวกำหนดความเป็นตัวตน ทักษะและความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้อื่นของคนในแต่ละเพศ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พระคำจันทร์ คุณวัไธ (วงษ์ชาติ). (2555). ได้ศึกษาเรื่อง "ทัศนคติของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มที่ 1 เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร" จากการศึกษาพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีการบริหารการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ว่า ครูที่มีเพศ อายุและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 แตกต่างกัน

ดังนั้น การที่ผู้บริหารมีสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ มีความรู้ความสามารถ และเข้าใจการบริหารงานด้านวิชาการเป็นอย่างดี ย่อมส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ สามารถเป็นพื้นฐานที่ดี และส่งผลต่อคุณภาพในระดับสูงต่อไป ทำให้การดำเนินงานในโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะคิดของครูต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้อมูลในการพัฒนา สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริการที่ดี ความยิ้มแย้มเอาใจใส่ต่อไป เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับสมรรถนะทางด้านเหล่านี้เพิ่มขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรปรับปรุงหลักการบริหารสถานศึกษา โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ด้านการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและความสามัคคีของครู อีกทั้งผู้บริหารต้องมีแรงยึดเหนี่ยวสูงในด้านสร้างพลังความสามัคคี มีนโยบายที่ชัดเจน เป็นไปอย่างมีขั้นตอน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบผลการศึกษาในครั้งนี้
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษาเอกชน
3. การศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถใช้หลักสมรรถนะในการบริหารและจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลพัชร หินแก้ว. (2555). สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. ค้นเมื่อ
25 เมษายน 2560, จาก [http://www.repository.rmutt.ac.th/bitstream/handle/123456789/2198/
Binder1.pdf?sequence=1](http://www.repository.rmutt.ac.th/bitstream/handle/123456789/2198/Binder1.pdf?sequence=1)
- จุฑามาส คล้ายสุบรรณ. (2551). ศักยภาพผู้นำและประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชลดา แลเพชรศรีทองดี. (2556). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของ
ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
- ไชยโรจน์ ศรีวิเชียร. (2550). ทักษะการบริหารที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา
ในยุคนิเทศการศึกษ ตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ถาวร ศรีเกตุ. (2551). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระคำจันทร์ คุณวัธ (วงษ์ชาติ). (2555). ทักษะคติของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัด 4
ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 1 เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สมพงษ์ เดชรัตนวรกุล. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพผู้นำกับประสิทธิผลในการ
บริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สมสุข หินพิมาน. (2551). สายธารแห่งนักคิดทฤษฎี เศรษฐศาสตร์การเมืองกับสื่อสาร
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2560, จาก. [https://www.gotoknow.org
/posts/357826](https://www.gotoknow.org/posts/357826).
- Krrijcie & Morgan. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and
Psychological Measurement.